

RUSKON ETELÄOSAN OSAYLEISKAAVAN LUONNOS

Lausunnot ja mielipiteet, nähtävilläolo 12.3.–11.4.2008

Kaavan laatijan vastine 21.11.2012

LAUSUNNOT

nro	Mielipi- teen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
1.	Varsinais-Suomen liitto 25.8.2008 Pentti Jussilainen ja Tapio Tuhkanen	Lausunnon antajan mielestä osayleiskaava-luonnos on valmisteltu luonnosvaiheeseen nähden riittävästi eikä sen sisältö ole risti-riidassa maakuntakaavan kanssa. Selostuk-sen keskeisin sisältö on kaavan tavoitteet. Tavoiteosio tulee esittää kaavaselostuksessa ja jos perustiedot ja tavoitteet pidetään eril-lisinä raporteina, tulee keskeiset tavoitteet tai tiivistelmä tavoitteista sisällyttää kaa-vaselostukseen.	Perustieto- ja tavoiteraportti yhdistetään kaa-vaselostukseen.
2.	Ilmailuhallinto 8.8.2008 Kari Siekkinen	Lausunnon antajan mielestä kaavamääräyk-sissä tulisi - esittää riittävät kenttäalueen aluevaraukset nykyiselle rullaustielle sen itäpäässä, jotta mahdollistetaan rullaustien käyttö AGA M3- ilmailumääräysten mukaisesti. - esittää AGA M3- ilmailumääräysten mu-kaiset esterajoituspinnat, jotka poikkeavat kaavakartassa esitetyistä esteettömistä pin-tavarausalueista. Esterajoituspinnat tulisi selostaa tarkemmin myös kaavaselostukses-sa. - mainita ilmailulain 1242/2005, 159§:n mukaiset lentoesteet ja kaavaselostuksessa tarkemmin selostaa, missä tapauksissa len-toestelupaa on Ilmailuhallinnolta on haetta-va.	Rullaustie kenttäalueen itäpäässä osoitetaan Turun puoleisessa osayleiskaavassa. Esteettömät pintava-rausaluemerkinnät korvataan ilmailumääräysten mukaisilla esterajoituspinta-merkinnöillä ja ne selostetaan tarkemmin kaavaselostuksessa.
3.	Turun maakun-tamuseo 30.6.2008 Eija Suna	Lausunnon antajan mielestä kaavaselostuk- sessa tulee olla suojelukohteisiin liittyviin numeroihin viittaava listaus, jossa on selvi-tetty, mistä kohteesta on kysymys ja mitkä sen arvot ovat. - Nunnapolun vanha, historiallinen tielinja- us ja tämän päivän kulkureitti tulee kaavas- sa erottaa toisistaan. - Olemassa olevan vanhan tielinjan päälle lentokentän pohjoispuolelle merkitty TPK res tulee poistaa. - Kaavaluonnos on rakennetun ympäristön kohteitten huomioinnin osalta puutteellinen. - Historiallisesti arvokas tielinja tulee säily- neiltä osiltaan merkitä kokonaan suojelluk- si.	Suojelukohteita koskevat kaavamerkinnät täyden- netään osayleiskaavaan. Nunnapolku merkitään säilyneiltä osiltaan suojel- luksi. TPK res –alue sijaitsee Turun puolella.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
4.	Museovirasto 18.6.2008 Helena Taskinen ja Tuula Heikurinen-Montell	Museoviraston ja Turun maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti lausunnon sekä arkeologisen kulttuuriperinnön että rakennetun kulttuuriympäristön osalta antaa Turun maakuntamuseo.	Merkitään tiedoksi.
5.	Varsinais-Suomen Pelastuslaitos 7.7.2008 Jussi Taponen	Lausunnon antaja pyytää huomioimaan 1) Turvatekniikan keskukselta (TUKES) tulee pyytää lausunto maakaasulinjauksesta. 2) Putkiston ja putkistoon mahdollisesti liittyvien asemien turvaetäisyyksien tulee olla riittävät. Kaavassa tulee varata riittävästi rakentamatonta tilaa näiden ympärille. 3) Nykyiselle paloasemalle tulee varata riittävästi tilaa toimia paikallaan myös tulevaisuudessa (os. Moisientie 60). 4) Alueella on oltava kattava palopostiverkosto suurenkin onnettomuuden sammutus- ja pelastustöitä varten.	1) Turvatekniikan keskukselta pyydetään ehdotusvaiheessa lausunto maakaasulinjauksesta. 2) Turvaetäisyyksiin varaudutaan ohjeiden mukaisesti. 3) Paloasema sijaitsee Turun puolella. 4) Sammutusveden saanti turvataan paloposteilla. Paloposteja ei osoiteta kaavakartalla, mutta ne otetaan huomioon kunnallisteknisissä suunnitelmissa.
6.	Turun kaupunki, Kiinteistölautakunta 20.8.2008	Lausunnon antaja pyytää huomioimaan nykyisen ja tulevan lentoliikenteen mahdollisesti lentokenttään kohdistamat kehitystarpeet. Kaavassa tulee olla esim. riittävät tilavaraukset, jotka mahdollistavat lentokentän kiihtoradan jatkamisen tarvittaessa.	Kehitystarpeisiin varaudutaan maakuntakaavan mukaisesti.
7.	Rakennusvalvontatoimisto Tom Mattsson	Lausunnon antajalla ei ole huomautettavaa Lentoaseman ja sen ympäristön osayleiskaavasta.	Merkitään tiedoksi.
8.	Fortum 10.7.2008 Markku Peippo	Lausunnon antajan mielestä kaavojen tulee mahdollistaa uusien jatko yhteyksien ja jakeluununtamoiden sijoittaminen. Uudet verkostot uusien alueiden rakentumisen ja vanhojen alueiden muutos- ja täydennysrakentumisen seurauksena toteutetaan asemakaava-alueilla pääsääntöisesti maakaapeleita ja puistomuuntamoista käyttäen.	Lausunto ei aiheuta muutoksia osayleiskaavaan.
9.	Oy Turku Energia/Kaukolämpö 4.4.2008 Rauli Saarela	Lausunnon antaja esittää, että osayleiskaavaehdotukseen lisätään varaus kiinteää polttoainetta käyttävän biolämpölaitoksen rakentamisen kaava-alueelle. Tarvittavan tonttivarauksen koko sisältäen myös biopolttoainevaraston, on. 20 000 m ² . Varaus ei voi sijata lentokentän ”laskeutumis- tai lähestymisalueella” savupiipun korkeuden takia ja siihen tulisi saada ”suora” kulkuyhteys moottoritieltä. Tonttivarauksen paikasta tulisi järjestää erillinen palaveri, johon osallistuu kaavoittaja, Turku Energian ja kiinteistöosaston edustajat.	Kohde sijaitsee Turun kaupungin alueella.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
10.	Oy Turku Energia 24.6.2008 Risto Vaittinen	Lausunnon antaja toteaa sillä olevan tarve rakentaa kaava-alueelle biopolttoainetta käyttävä lämmöntuotantolaitos. Kaavoituksessa tulee huomioida, että lämmöntuotantolaitos - tarvitsee polttoainekentän - tarvitsee hyvien tieyhteyksien lisäksi mahdollisuuden polttoaineen rautatiekuljetuksiin - ei voi sijata savupiipun korkeuden takia lentokentän laskeutumisalueella - aiheuttaa lähiasutukselle vähäistä haju- ja meluhaittaa	Kohde sijaitsee Turun kaupungin alueella.
11.	Oy Turku Energia 7.4.2008 Seppo Kaakkuriniemi	Lausunnon antajan mielestä osayleiskaava-alueutta tulisi laajentaa Ylijoen alueelle, siten että Turku Energia Sähköverkot Oy:n uusin sähköasemahanke (Ylijoentien eteläpuolella) sisältyisi osayleiskaava-alueeseen merkinnällä: "ET- alue sähköasemaa varten".	Kohde sijaitsee Turun kaupungin alueella.
12.	Oy Turku Energia 26.6.2008 Seppo Kaakkuriniemi	Lausunnon antajan mielestä kaava-alueelle tulee merkitä: - nykyinen sähköasema-alue 110/20kV Asutustien varrella ET- alueeksi kortteli 68 merkinnän länsipuolella oleva Z- kirjain 110kV johtokatu-merkinnässä. Lausunnon antaja huomauttaa: - osayleiskaava-alueen pohjoispuolella (rautatiealueen länsipuolella) oleva maakaasuputkilinjaehdotus on Turku Energia Sähköverkot Oy:n uuden (rakennusvuosi 2009-2010) 110/20kV sähköaseman päällä. Putkilinjan sijoituksessa on huomioitava kaasuputkistandardien vaatimukset etäisyyksistä sähköjohtoihin ja mahdollisesti myös laadittava vaarajänniteselvitys metallisen putken ja sähköaseman maadoitusten ja samansuuntaisen 110 kV sähkölinjan sähköisistä vaikutuksista putkilinjaan. - osayleiskaava-alueella VR:n levitysalueen pohjoisosassa, rautatien ylittävässä (kortteli 62 pohjoispuolella) kevyen liikenteen siltaratkaisussa on huomioitava 110 kV sähkölinja, jonka nykyiset pylväsrakenteet eivät mahdollista sillan rakentamista. - osayleiskaava-alueella VR:n levitysalueen eteläosassa, rautatien ylittävässä 8korttelin 63 pohjoispuolella) siltaratkaisussa on huomioitu 110 kV johtokatu, jonka nykyiset pylväsrakenteet mahdollistavat sillan rakentamisen. - osayleiskaava-alueen lentokentän pohjoispuolisten alueiden kuntaraja leikkaa aluetta edestakaisin. Kuntaraja on samalla kahden omilla lupa-alueillaan toimivan sähkönsiir-	Kohteet sijaitsevat Turun kaupungin alueella.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		toyhtiön (Turku Energia Sähköverkot Oy ja Fortum Sähkön siirto Oy) välinen vastuu-alue-alue. Esitetyn kaltainen kaava on sähkönsiirtoverkkojen rakentamisen kannalta hyvin ongelmallinen. - lentokentän pohjoispuolella ei ole julkista sähköjakeluverkkoa olemassa, vaikka selvitys niin väittää.	Kuntaraja ei saa olla esteenä maankäytön suunnitelmille ja toteuttamiselle. Vastuualue- ja sähkönsiirtoverkkojen osalta tulee löytää ja saavuttaa kuntarajasta riippumaton ratkaisu.
13.	Turun Seudun Vesi Oy 6.8.2008 Jyrki Valtonen	Lausunnon antaja toteaa, että osayleiskaava-luonnoksen kartoissa on Turun seudun tekopohjavesihankkeeseen liittyvät rakenteet ja asemakaavavaraukset oikein. Tekopohjavesihanke tulee mainita myös osayleiskaavan selostuksessa.	Tekopohjavesihanke lisätään kaavaselostukseen.
14.	Turun kauppa-kamari 8.8.2008 Jari Lähteenmäki ja Jarkko Heinonen	Lausunnon antajan mielestä lentoliikenteen toimintaan varattuja alueita voidaan pitää riittävinä, mutta kaavoituksessa tulee varautua kiitoradan pidentämiseen nykyistä ehdotusta enemmän. Lausunnon antajan mielestä - lentokentän koko pohjoispuoli tulisi kaavoittaa työpaikka-alueeksi lukuun ottamatta välttämättömiä viheralueita sekä ulkoilureittien ympäristöjä. - yritystoiminnalle tulisi varata riittävä maa-ala ja kiinnitettävä huomiota tarjolla olevien tonttien hyödynnettävyyteen eli tonttijakoa ei tulisi tehdä etukäteen, koska sitä ei saada optimaaliseksi alueen markkinoinnin ja hyödynnettävyyden kannalta. - tulisi varata riittävästi erittäin paljon tilaa tarvitsevien toimijoiden etabloitumiseksi alueelle.	Kiitoradan pidennykset huomioidaan maakunta-kaavan mukaisesti. Lentokentän pohjoispuolen käyttöä rajoittavat liito-oravareviirit, Karhulan maankaatopaikka, pohjavesialue sekä Härjänruopan vedenotto.
15.	Turun Seudun Kehittämiskeskus 18.8.2008 Kalle Euro	Lausunnon antaja toivoo kaavoituksen nopeaa etenemistä, jotta LogiCity- konseptia päästään toteuttamaan. Lausunnon antajan mielestä yhdystie Marjamäestä Saramäkeen ja tieyhteys lentoasemalta Vahdontielle parantavat huomattavasti itä-länsisuuntaisia tieyhteyksiä.	Merkitään tiedoksi.
16.	Ympäristö- ja kaavoitusvirasto Joukkoliikenne-toimisto 25.6.2008 Sirpa Korte	Lausunnon antajan mielestä osayleiskaavan selostus on puutteellinen, koska Turun kaupunginvaltuusto on päättänyt Turun joukkoliikenneohjelman yhteydessä, että yleiskaavan ja erityisesti osayleiskaavan yhteydessä laaditaan aina joukkoliikennesuunnitelma eli kokonaisselvitys siitä, miten joukkoliikenne on ajateltu hoidettavan ja tätä selvitystä ei ole tehty Lentoaseman ja sen ympäristön osayleiskaavan selostuksessa.	Ruskon osalta erillistä selvitystä ei ole tarpeen tehdä, vaan liikennetarve ja palvelutaso määritellään seudullisessa joukkoliikennesuunnitelmassa, josta vastaa seudullinen joukkoliikenneviranomaisen.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
17.	Turun Vesilaitos 27.6.2008 Petri Elo	Lausunnon antajan mukaan pohjavedenottamon alue suoja-alueineen on huomioitava kaavassa.	Pohjavedenottamon suojaustarvealue merkitään osayleiskaavaan.
18.	Turun kaupunki Ympäristöterveydenhuolto 17.7.2008 Esko Salonen	Lausunnon antajan mielestä pientalorakentamisen mahdollistavat alueiden 22 ja 24 (Ruskon puolella) sijainti kiitoradan päässä koneiden nousualueella ja laskennallisella melualueella aiheuttaa meluhaittaa asunnoissa oleskeleville ja asuntojen piha-alueilla.	Alueella sijaitsevat nykyisten asuntoalueiden osat osoitetaan merkinnällä ATY-1, jonka määräys kuuluu: Erillispientalojen ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuuden alue. Alueelle ei saa osoittaa uutta asumista, jos sille kohdistuu ympäristöhäiriöitä. Rajoitus ei estä olevan asutuksen säilymisen kannalta välttämättömiä rakentamis- ja korjaustoimenpiteitä. Suurimmalla osalla aluetta on voimassaoleva asemakaava.
19.	Turun vartiolen- tue/ Vartiolen- laivue 29.7.2008 Santtu Mannila ja Jouni Hyytiä	Lausunnon antaja esittää, että toimitilarakennusten alue nro 56 muutettaisiin kokonaisuudessaan tulevassa osayleiskaavassa lentoliikennealueeksi, koska Turun vartiolen- tueen toiminnan (partio-, etsintä-, meripelastus- ja sairaankuljetuslennot) jatkuvuuden kannalta on oleellista, että rakennusten itäpuolella oleva helikoptereiden laskeutumisalue sekä kortteli 56 pysyvät täysin esteettöminä.	Kortteli 56 sijaitsee Turun kaupungin puolella.
20.	Raision kaupunki Kaupunginhallitus 11.8.2008	Lausunnon antajan mielestä - tielinjaus, joka sivuaa Haunisenaltaan virkistysaluetta ja leikkaa Raision yleiskaavassa määriteltyä maisemallisesti arvokasta aluetta joen länsipuolella, vaikeuttaa olennaisesti Haunisten ja jokilaakson alueiden kehittämistä nykyistä laajemmin virkistysalueina. - maakuntakaavassa Haunisenaltaalta itään osoitetun seudullisen ulkoreittiyhteyden tullee voida jatkua Turun puolella. Reitin ympärille tulee esitettyä selkeämmin varata virkistysvyöhykettä ja samalla mahdollisesti pienentää kiitoradan länsipuolen uutta teollisuus- ja kauppa-aluetta. Ulkoreittien tarvitsemat eritasojärjestelyt tulee ottaa myös huomioon. - esitettyä laajemmin tuoda esille virkistysaluekokonaisuus, johon liittyisivät Ruskonjoen rantavyöhykkeille osoitettavat ulkoreitit Raision puolella yhteyksineen.	Lentokentän pohjoispuolinen poikittaisyhteyden länsipää esitetään linjattavaksi siten, että se yhdistyy Härjänruopantiehen. Tievarausta liittymästä Raision suuntaan jatketaan Ojannontielle ja myös Tikkalantien itäpää yhdistetään tähän linjaukseen (liite 1). Ulkoreitti sijaitsee Turun kaupungin alueella. Tutkitaan virkistysaluekokonaisuutta, jossa ulkoreittiyhteys ulottuisi Haunisenaltaalta Ruskonjokivartta pohjoiseen yhtyen myös Raision puolelle.
21.	Tiehallinto 10.7.2008 Hanna Kari ja Raimo Järvinen	Lausunnon antajan mielestä - nykyisistä ja uusista tie/katujärjestelyistä olisi hyvä laatia kaava-aineistoon sisällytettävä oma teemakohtainen kartta, josta selviäisi paremmin uudet suunnitellut väylät - uudet yhteydet ovat esitetty yhtenäisellä viivalla ja osin katkoviivalla. Katkoviivojen merkintätapa ei täysin vastaa ympäristömi-	Laaditaan selventävä teemakartta nykyisistä ja uusista tie/katujärjestelyistä.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		nisteriön antamia merkintäsuosituksia. - Virusmäki – Vahto maantien luokitusmerkintä ”st” tulisi korvata ”yt” (yhdystie)merkinnällä - Vahdontie tulisi merkitä yleisen tien alueeksi (LT) - Turun Lentoasemantie 203 (Lentoasemantie) tulisi merkitä seututiekseksi. - tulisi selvittää uuden yhteyden Vahdontieltä kiitotien eteläpuolitse nykyiselle lentoasemalle (Lentorahdintielle) liikenteellinen merkitys sen jälkeen, kun kiitotien pohjoispuolinen tieyhteys on olemassa. - Turun lentokenttäalueella ei tarvita uusia maantietasoisia tieyhteyksiä. - valtatie 9, Virusmäki – Vahto maantie 2012 ja Turun Lentoasemantie yleisen tien alueiksi (LT). - Uudelle varaukselle eritasoliittymälle valtatielle 9 kiitotien itäpään tasolle ei ole hyväksyttävää ratkaisua toistaiseksi löytynyt. - Lentokenttätielle esitetty kiertoliittymä varauksellinen, niin kauan kuin lentomatkustuksen pääpaino on nykyisen terminaalin varassa, kulkeminen sinne tulisi olla mahdollisimman selkeää. - Tärkeimpien kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen järjestämismahdollisuuksien huomioiminen. - Kuninkojantien ja Vahdontien liittymien määrää tulee pyrkiä vähentämään. - Lento- ja autoliikenteen yhteisten meluvaikutusten sekä liikenteen värinävaikutuksen huomioiminen - Kaavamerkintöjen tarkistaminen, kantatiet ”kt”- merkintä poistettu käytöstä	Luokitusmerkintä ”st” korvataan merkinnällä ”yt”. Kaavakartalla ei osoiteta LT-alueita. Kiitotien eteläpuolinen yhteys Vahdontieltä lentoasemalle on koettu tärkeäksi mm. Raision ja joidenkin lentoaseman yhteydessä toimivien yritysten taholta. Tehdyn vesitaseselvityksen perusteella yhteys kuitenkin poistetaan kaavasta. Kaavakartalla ei osoiteta LT-alueita. Huomioidaan kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen järjestäminen. Teetetään tarvittaessa meluselvitys Vahdontien ja Vahdontien itäpuolisen teollisuus/työpaikka-alueen osalta samassa yhteydessä muiden selvitysten kanssa. Kaavamerkinnöistä poistetaan ”kt”- merkintä.
22.	Lounais-Suomen ympäristökeskus 22.8.2008 Kirsi Kärpijoki ja Risto Rauhala	Lausunnon antajan mukaan -vaikutukset Natura 2000 -verkostoon tulee arvioida ennen aluetta koskevan suunnitelman hyväksymistä, ellei objektiivisesti arvioiden ole poissuljettua, että suunnitelma vaikuttaa kyseessä olevaan kohteeseen merkittävästi. - Turun kaupunkiseudun maakuntakaavaan lisättiin vahvistusvaiheessa (vaikutusarvioinnin puutteiden takia) Vahdontien, Ohitustien, Tampereen valtatie, Lentoasemantien ja LL-alueen rajaaman alueen sisäpuolisia TP-alueita koskeva aluekohtainen suunnittelumääräys: "Rakentaminen tulee suunnitella niin, että se ei yksin tai yhdessä	Vaikutukset Natura 2000-verkostoon arvioidaan. Maakuntakaavaan vahvistusvaiheessa lisätty suunnittelumääräys huomioidaan yleiskaavassa.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi muuta Natura 2000-alueen Pomponrahka vesitaloutta." Suunnittelu määräys tulee yleiskaavoituksessa ja sen vaikutusarvioinnissa huomioida. Kaava koskee Antintalon, Munittulan ja Lentoaseman vierekkäisiä pohjavesialueita. Pohjavesialueen raja on asianmukaisesti merkitty kaavakarttaan merkinnällä pv. Pohjavesialuumerkintään on suositeltavaa liittää ainakin seuraavat kaavamääräykset: - Alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojelemiseen. - Pohjavesialueella rakentamista ja muita toimenpiteitä saattavat rajoittaa pohjaveden pilaamiskielto (YSL 8) ja pohjaveden muuttamiskielto (VL 1: 18). Ennen vallitsevia olosuhteita muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä on vesiensuojeluviranomaisille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. - Lentokentän vedenottamon merkintä puuttuu. - Vedenottamon merkintänä tulee käyttää merkintää ET/pv. - Antintalon vedenottamon vesilain mukainen suoja-alue (pv/s) tulee merkitä karttaan. - Härjänruopan pohjavedenottamon suojaus-aluealue koskee koko vedenottamon pohjaveden muodostumisaluetta ja tulee merkitä siten kaavaan. - Riskit Ruskon Antintalon pohjaveden määrälle tai laadulle aiheuttavat toiminnot (uudet tai laajennettavat työpaikka- ja teollisuusalueet, maakaasulinjaus ja mahdollinen uuden tien linjaus) sekä riskit pohjavedenot- tamolle (maatilojen talouskeskusten alue ja asuntoalue) tulee huomioida. - Kunnostamattomien pohjavesilammikoiden tila ja kunnostustarve tulee huomioida. - Riskit pohjavesialueille tulee arvioida: - Lentoaseman pv-alueen toimitila- rakennusten (KT) ja palvelujen ja hallinnon alueet (PK) - Munittulan pv-alueesta suurin osa merkitty uudeksi työpaikka- alueeksi (TP), tuotannon ja kauppal- listen palvelujen työpaikka- alueeksi (TPK), teollisuus- ja va- rastoalueeksi (T) ja toimitilaraken- nusten alueeksi (KT). - Härjänruopan vedenottamon lähei- syyteen merkitty uusi tie. - Munittulan pv-alueella on lento- asema.	Pohjavesialuumerkintään lisätään esitetyt kaava- määräykset. Lentokentän vedenottamo ei sijaitse kaava- alueella. Muiden vedenottamoiden merkintätapa muutetaan muotoon ET/pv. Vedenottamoiden suo- ja-alueet määrätään huomioidaan. Antintalon vedenottamolle merkitään vesilain mu- kainen suoja-alue merkinnällä pv/s. Merkitään Härjänruopan vedenottamon ympärille suojausalue. Riskit huomioidaan tehtävässä pohjavesivaikutus- ten arvioinnissa. Pohjavesilammikoiden tila ja kunnostustarve huo- mioidaan tehtävässä pohjavesivaikutusten arvioin- nissa. Riskit huomioidaan tehtävässä pohjavesivaikutus- ten arvioinnissa.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		- Kaavaa tulee täydentää asianmukaisella pohjavesivaikutusten arvioinnilla. - Liikenneverkko tulisi käsitellä omana teemakarttana. - Valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi nimetty Ruskon kirkonkylän maisemakokonaisuuden merkinnät tulee tarkistaa ja antaa aluetta koskevat tarvittavat kaavamääräykset.	Kaavaa täydennetään pohjavesivaikutusten arvioinnilla. Laaditaan selventävä teemakartta nykyisistä ja uusista tie/katujärjestelyistä. Valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristöaluetta 'Ruskon kirkonkylän maisemakokonaisuus' koskevat merkinnät tarkistetaan ja annetaan aluetta koskevat tarvittavat kaavamääräykset.
23.	Ympäristönsuojelutoimisto 15.10.2008 Mikko Jokinen	Ympäristönsuojelutoimisto keskittyy lausunnossaan Turun kaupungin aluetta koskeviin seikkoihin. - Kaavan vaikutukset pohjavesien laatuun ja määrään tulee selvittää ja arvion tulee sisältää nykyisten ja suunniteltujen toimintojen yhteisvaikutukset - Lentokentän pohjavesialueen pohjavedenottamon merkintä ja sen ympärille määritelty suojaustarve-alue puuttuu kaavakartasta. Alueelle suunnitellun toiminnan vaikutus pohjavesiin tule arvioida. - Kaavamääräyksissä tulee huomioida Turun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä asetetut määräykset pohjavesialueelle sijoitettavien öljy-, polttoneste- ja muiden kemikaalien varastointia. - Kaavamääräys: "Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava. Jos maaperä todetaan pilaantuneeksi, on se kunnostettava ennen rakentamiseen ryhtymistä." tulisi antaa seuraaville alueille: - Ruskon Munittulan vanha kaatopaikka (Munittulantien ja Varkkivuoren välisellä alueella) - Lentoasematoimintojen alueella kaksi toimivaa polttonesteiden jakeluasemaa ja lämpökeskus - Karhulan maankaatopaikka (Suihkarintie) - Sementtivalimo (Karhulantie 28) - Muovi- ja autokorjaamo (Moisiontie 139) - Puuteollisuus (Kapanalhonpolku) - Kauppapuutarha (Kapanalhonpolku) - Kemiallinen pesula (Moisiontie 110) - Kauppapuutarhoja (Moisiontie 97, Huiskulantie 97, Huiskulantie 52, Vaistenkuja 51, Vaistentie 45) -kokonaislentoliikenteen melukäyrän arvioidaan ulottuvan vuoden 2003 liikenteellä alle 1 km laajemmalle idän suunnassa kuin on ennusteen mukaan arvioitu. Meluhaitta-	Alueelta tehdään pohjavesivaikutusten arviointi. Arvioinnissa käytetään hyväksi alueelta tehtyä olevaa vesitaseselvitystä. Lentokentän vedenottamo ei sijaitse kaava-alueella. Niiltä osin kuin Lentokentän pohjavesialueen pohjavedenmuodostumisalue ulottuu kaava-alueelle, sille merkitään suojaustarvealue. Ympäristönsuojelumääräykset huomioidaan tarvittavilta osin kaavamääräyksissä. Listatut alueet ovat Turun puolella. Vastaavia alueita Ruskon puolella ovat ampumarata lentokentän pohjoispuolella lähellä Karhulan maankaatopaikkaa ja polttoaineiden jakeluasema lentokentän länsipäässä. Nämä voidaan rajata kaavakarttaan ja varustaa lausunnossa esitetyllä kaavamääräyksellä. Finavia on laatinut Lentokoneliikenteen ennuste 2027 karkean tason tarkastelu – muistion 28.5.2009. Tämän ennusteen melulaskelmissa on huomioitu osayleiskaavalla tavoitellun globaalin

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		alue on siis vuodesta 1996 vuoteen 2003 laajentunut hieman Vaisten asutusalueen suuntaan, joka on myös Tampereen valtatien melualue. Sen sijaan lännen suuntaan melukäyrä on vetäytynyt muutamia kilometrejä aiempaan ennusteeseen verrattuna. - Pomponrahkan luonnonsuojelualueen pohjoisrajan sijainti nykyistä pohjoisempaan on tarpeeton, jos sille sijoittuu luonnoksen mukainen tieyhteys. - Natura-alueen EV-2 –alueelle ulottuva osa tulisi merkitä luo-merkinnällä. - Osayleiskaavasta on tehtävä Natura-arviointi, koska sillä on mahdollisesti Pomponrahkan Natura-alueeseen kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia (mm. alueelle ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuvan tieyhteyden takia). Jos merkittäviä kielteisiä vaikutuksia havaitaan, voidaan tieyhteyden aiheuttamia haittoja korvata laajentamalla SL-alueen em. luo-alueelle. - Liito-oravien esiintyminen (TP-alueella 45 ja sen lounaispuolisella M-alueella sekä TP-alueella 43) tulisi merkitä luo-merkinnällä tai mainita ko. olevien alueiden selostuksissa. - Mahdollisuus varata alue rautatieasemalle Toijalan radan varrelta.	lentorahtiliikenteen aiheuttamat vaikutukset. Tarastelu osoittaa, että merkitsevä Lden 55 dB - melualue raja vastaa muilta osin aiempien vuosien selvityksissä esitettyä vuoden 2010 ennustetta, mutta idän suuntaan melualue laajenee n. 600 metriä ulottuen vireillä olevan Maaria-Ilmaristen osayleiskaavan alueelle.
24.	Turun kaupungin liikuntapalvelukeskus 8.8.2008 Kimmo Ripatti	Lausunnon antajan mielestä - laskuvarjokentän säilyttäminen nykyisellä paikallaan on ainoa toimiva vaihtoehto. - Työpaikka-alueen (37) länsipuolisko tulisi säilyttää suunnistukseen soveltuvana maa- ja metsätalousalueena.	Mikäli muutokset johtavat siihen, että pidempiä 8 km:n suunnistusratoja ei voi enää toteuttaa lentokentän pohjoispuolella, suunnistajille etsitään korvaavia suunnistusalueita jostain muualta.
25.	Finavia 29.10.2008 Matti Koskivaara	Turun seudun ajaman LogiCityn toteutumisen eräs edellytys on, että Turun lentoaseman kehittämismahdollisuudet ovat linjassa PILOT-hankkeen tavoitteiden kanssa. Tämän lausunnon kannanotot perustuvat yleispiirteiseen selvitykseen, miten PILOT vaikuttaa lentokenttätoimintojen ja lentokenttäalueen varauksiin. Nyt esitetyt lentokenttätoimintojen varaukset poikkeavat sen vuoksi osin aiemmin esitetyistä varauksista. Merkittävin muutoksen aiheuttaja olisi varautuminen siihen, että Turun lentoasemasta voisi pitkällä aikavälillä tulla globaalin rahtiliikenteen keskus. Se merkitsisi muun muassa varautumista raskaalla kuormalla suurten lentokoneiden tulon Turun lentoasemalle. Turun seutu ei halunne nyt tehtävin kaavaratkaisuin sulkea pois sellaisen kehityksen mahdollisuutta.	

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		1. Kiitotie Kiitotien nykyinen pituus on 2.500 metriä. Vanhastaan kiitotielle on jatkevaraukset länteen 300 m ja itään 200 m. Nyt on selvitetty, että kiitotietä olisi teknisesti mahdollista jatkaa itään yhteensä 500 m. Tämä lausunto perustuu läntisen jatkevarauksen säilyttämiseen sekä itäisen jatkevarauksen pidentämiseen 500 metriin. Kiitotievarauksen pituus on siis 3.300 m, mikä lienee riittävä PILOT-hankkeessa ennakoidulle liikenteelle. 2. Rullaustiet Keskeisten rullausteiden ja asematasojen mitoituskoneina on käytetty suuria E- ja F-luokan lentokoneita, joita olisi mahdollista käyttää mannertenvälisiin kuljetuksiin. Esimerkkejä E- ja F-luokan lentokoneista: MD-11, Boeing 747, Airbus 380. Rullausteille on tehty tilavaraukset kiitotien molemmille puolille. Eteläpuoleisen rullaustien itäpää varaudutaan siirtämään ilmailumääräysten edellyttämällä tavalla etäälle kiitotiestä, mikä poistaa rakentamiskäytöstä huomattavan suuria alueita. 3. Jäänestoalueet Mikäli lentokoneiden jäänestoalueet on sijoitettava kiitotien molempiin päihin, joudutaan lentokenttäaluetta laajentamaan kiitotien länsipään eteläpuolella. Tämä on otettu huomioon nyt esitetyssä lentokenttäalueen rajauksessa (liite 1). 4. Kiitoteiden sektorit Kiitotien päiden jatkeille varataan alueet kiitotien pää turva-alueille (RESA, pituus 300 m ja leveys 150 m), lähestymisvalolinjoille (pituus 900 m), navigointilaitteille ja huolto/pelastuspalvelutielle ottaen huomioon myös esterajoitukset. Kaavan luonnoksessa kiitotien länsisektoriin on merkitty korttelialueita (TPK ja TP) ja ulkoilureitti liian lähelle kiitotien ja rullausteiden varauksia. Kiitotien itäsektoriin on merkitty korttelialueita (TP), katualueita ja ulkoilureitti liian lähelle kiitotien ja rullausteiden varauksia.	Varaudutaan kiitotien maakuntakaavan mukaiseen jatkevaraukseen. Huomioidaan rullausteiden tilavaraukset kiitotien ja sen jatkeen molemmin puolin. Jäänestoalueen sijoittamismahdollisuus kiitotien länsipäähän selvitetään Natura-arvioinnissa. Kiitotien länsipään jatkeelle varataan alueet kiitotien pää turva-alueille ja lähestymisvalolinjoille. Navigointilaitteet ja huolto/pelastuspalvelutiet huomioidaan tarvittavilta osin asemakaavavaiheessa. Alueiden, ulkoilureittien yms. rajaukset ja varaukset tarkistetaan LL-alueen rajauksen yhteydessä. Vahdontien ja LL-alueen väliin on jätettävä tilaa ulkoilureitille.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		5. Lentokentän toiminnot/maankäyttö Pomponrahkan Natura-alue rajoittaa erittäin merkittävästi Turun lentoaseman kiitotien eteläpuoleisen terminaalialueen kehittämismahdollisuuksia. Jäljelle jäävä maa-alue tulee varautua hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti ja tasapainoisesti eri lentokenttätoimintojen kesken (konepaikat, terminaalitoiminnot, kunnossapito, lentokoneiden ja ajoneuvojen huolto, tukitoiminnot, logistiikka, jne). Kaavan luonnoksessa kiitotien pohjoispuolelle on esitetty vanha maankäytön periaate asematasoon rajoittuvine, kapeine ja nauhamaisine korttelialueineen, jotka on mitoitettu nykymuotoisille pienehköille lentorahditerminaleille ja lentokonehalleille. Pilot-hankkeen tavoitteiden perusteella tuntuisi tarkoituksenmukaiselta varautua näillä alueilla suurempiin logistiikkakeskuksiin, jotka voisivat palvella yhtälailla lento- kuin kumipyörärahti liikennettä. Asematasoon rajoittuvan logistiikkakeskuksen tulisi kuulua lentoliikenteen turvaseikkojen vuoksi kokonaisuudessaan lentokenttäalueeseen. Myös logistiikkakeskuksen kytkentää kaavaluonnoksessa esitettyyn lentokenttäalueen ulkopuoliseen TP-alueeseen lienee aiheellista tiivistää sijoittamalla kaavaluonnoksessa niiden väliin sijoitettu viherreitti ja M-alue toiseen paikkaan. Toisen kiitotien varauksesta on jo luovuttu. Siksi Finavian/valtion omistama, Ruskon keskustan suuntaan osoittava toisen kiitotien aluevaraus on kaavoitettavissa muuhun kuin lentokenttäkäyttöön. Alueen hyvän liikenteellisen sijainnin vuoksi se olisi tarkoituksenmukaista kaavoittaa tehokkaammin kuin osayleiskaavan luonnoksessa on esitetty. 6. Maaliikenne Kaavaluonnokseen on merkitty Pomponrahkan ja kiitotien väliin nykyisen tulotien lisäksi toinen tieyhteys yleisestä tieverkosta lentokenttäalueelle. Myös Finavia pitää toista tieyhteyttä tarpeellisenä. Kiitotien ja Pomponrahkan väliin osoitetun tien länsipää on kaavassa käännetty pohjoiseen liian lähelle kiitotievarauksen päätä. Tien pää olisi suunnattava etelämmäksi (lentokenttäalueen ulkopuolelle).	Kiitotien eteläpuolisen terminaalialueen eli LL-alueen eteläosan alue on Turun puolella. Kiitotien pohjoispuolista tieyhteyttä siirretään pohjoisemmaksi maakaasuputkilinjauksen tuntumaan ja näiden väliin jäävä alue osoitetaan suurelta osin LL-alueeksi. Lausunnossa mainittu viherreitti siirretään toiseen paikkaan ja M-alue poistetaan. Lausunnossa mainitun Ruskon keskustan suuntaan osoittavan toisen kiitotien varauksen alueella on mm. Antintalon pohjavesialue, Munittulan pohjavesialue ja siellä sijaitseva Härjänruopan vedenotamo sekä suljettu kaatopaikka. Nämä rajaavat merkittävästi mitä toimintoja ja miten paljon niitä alueelle voisi sijoittaa. Tehokkaamman maankäytön mahdollisuus mainitulle alueelle selvitetään mm. pohjavesivaikutusten arvioinnin kautta. LL-alueen ja Pomponrahkan Natura-alueen väliin ja vähäisessä määrin sen päälle tutkitaan tieyhteyden sijoittamista nykyisen terminaalialueen suunnasta Vahdontielle.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		Moisiontien uusi linjaus tulisi siirtää kauemmaksi kiitotien jatkevarauksesta ja kiitotien pään turva-alueesta, käytännössä mahdollisimman lähelle E63-tietä. Kiitotien itäpään sektorissa olevan eritasoliittymän (E63-tiellä) korkeustasot tulisi tarkistaa ottaen huomioon kiitotien jatkevarauksen esterajoitukset. Tarvittaessa liittymävarauksen paikkaa olisi siirrettävä pohjoisemmaksi. Kiitotien pohjoispuolelle esitettyä tievarausta tulisi siirtää noin 100 metriä pohjoisemmaksi, mikäli asematason reunassa halutaan varautua edellä kuvatuunlaiseen logistiikka-keskukseen. Ulkoilu- ja kevyen liikenteen reitit sekä viheryhteydet lentokenttäalueen ja esimerkiksi Turun kaupungin välillä tulisi käsitellä ja esittää kaavassa. 7. Lentokenttäalue LL Kaiken edellä esitetyn perusteella kaavaan merkittävän lentokenttäalueen rajausta esitetään liitteen 1 mukaiseksi. Lentokenttäalueen sisäiset kehittämismahdollisuudet on esitetty liitteessä 2. Lentokenttäalueen sisäisen maankäytön periaatteita ei tule merkitä kaavaan vahvistuvien viivojen ehkä kiitotietä ja sen jatkevarauksia lukuun ottamatta. 8. Ympäristönsuojeluseikat Kaavaan merkityt melualueet eivät ota huomioon varautumista mahdollisuuteen, että Turun lentoasemasta kehittyisi pitkällä aikavälillä globaali lentorahdin keskus. Finavia on hakenut Turun lentoaseman toiminnalle ympäristönsuojelulain mukaista lupaa vuoden 2003 lopussa. Länsi-Suomen ympäristölupaviraston lupaharkinta on viimeistelyvaiheessa. Lupahakemus ei sisällä kuvausta Turun lentoaseman toiminnan kehittymisestä PILOT-hankkeesta kaavailun mukaisesti. Finavia pitää tärkeänä, että lupahakemusta täydennetään ennen sen päättöstä käytettävissä olevilla tiedoilla PILOT-hankkeesta. Hankkeen kuvaaminen lupapäätöksessä Turun lentoaseman kehityskaavana tukisi hankkeen toteuttamisen todennäköisesti edellyttämän ympäristöluvan	Kiitotien pohjoispuolinen tievaraus siirretään lähelle maakaasuputkilinjausta (liitekartta 1, 2 ja 3). Ulkoilu- ja kevyen liikenteen reitit sekä viheryhteydet on tarkistettu ja ne huomioidaan kaavaehdotuksen laadinnassa.. Varaudutaan kiitotien maakuntakaavan mukaiseen jatkevaraukseen. LL-alueeksi merkitään pääasiassa Ilmailulaitoksen omistamat alueet. Finavian omasta toimesta myöhemmin laadittu Lentokoneliikenteen ennuste 2027 karkean tason tarkastelu osoittaa, ettei Turun lentoaseman toimiminen globaalina lentorahdin keskuksena aiheuttaisi muutoksia lentomelualueeseen tämän osayleiskaava-alueen osalta. Tämä lienee tulkittavissa myös niin, että se ei estä myöskään kiitotien eteläpuolisen matkustaja- ja terminaalitoimintojen kehittämistä.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		myöntämistä ensi vuosikymmenen aikana. Tässä vaiheessa ei ilmeisesti kuitenkaan ole realistisia perusteita laatia yksityiskohtaista meluennustetta esimerkiksi vuodelle 2025, sillä PILOT-hankkeen generoimasta lentoliikenteestä ei ole riittävän tarkkoja arvioita. Finavia pyrkii saamaan Turku Pilot Oy:ltä riittävät tiedot lentoaseman ympäristöluvan täydentämistä varten. Kaavassa tulisi pyrkiä kuvaamaan lentokoneiden (tarkoitetaan lentotoiminnasta aiheutuvan) melun kehittyminen niin yleispiirteisesti, että se ei estä lentoaseman toiminnan kehittämistä ensi vuosikymmenellä 9. Osayleiskaavojen suhde maakuntakaavaan Osayleiskaavojen luonnokset eivät kaikilta osin ole ympäristöministeriön 23.8.2004 vahvistaman Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan (liite 3) periaatteiden mukaisia. Esimerkiksi lentokenttäalue LL on osayleiskaavoissa osoitettu merkittävästi suppeampana kuin maakuntakaavassa. Osayleiskaavoissa kiitotien läntinen jatkevaraus on jätetty huomiotta, vaikka maakuntakaavan aluevarauksissa on otettu huomioon kiitotien jatkevaraukset (300 m länteen ja 200 m itään). Osayleiskaavoissa on osoitettu uutta asutusta maakuntakaavassa esitetylle lentomelualueelle.	Varsinais-Suomen liiton lausunnon mukaan kaavaluonnoksen sisältö ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.. Alueella sijaitsevat nykyisten asuntoalueiden osat osoitetaan merkinnällä ATY-1, jonka määräys kuuluu: Erillispientalojen ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuuden alue. Alueelle ei saa osoittaa uutta asumista, jos sille kohdistuu ympäristöhäiriötä. Rajoitus ei estä olevan asutuksen säilymisen kannalta välttämättömiä rakentamis- ja korjaustoimenpiteitä. Suurimmalla osalla aluetta on voimassaoleva asemakaava.
26.	Pilot Turku Oy	Kuvaus LogiCitystä ja sen tavoitteista Pilot Turun ohjaaman Turun seudun logistiikan toimintaympäristön kehitystyön keskeisenä hankkeena on lentoaseman ympärille rakentuva LogiCity, joka on Suomen suurin logistiikkakeskushanke. LogiCity -alueesta on tarkoitus muodostaa merkittävä pohjoiseurooppalainen, lisäarvoa tuova logistiikkakeskittymä idän ja lännen välille, huomioiden Pohjois-Euroopan, Skandinavian, Suomen, Venäjän sekä Asian markkina-alueet. LogiCity alue sijaitsee Turun lentoaseman ympärillä ja alueella sijaitsevat lentokentän	

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		lisäksi lännen ja idän yhdistävä E 18 maantie (Turun seudun kehätie) sekä raideyhteys aina Aasiaan asti. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat myös Turun sekä Naantalın satamat, joten alueen kehittäminen pohjautuu ainutlaatuiseseen intermodaaliseen toimintaympäristöön, jossa eri kuljetusmuodot voivat tehokkaasti kohdata ja ketjuuntua lisäarvoa tuovasti, ympäristön kuormitusta minimoiden. Kaavoituksen toteutuessa kokonaisuudessaan suunnitellusti, alue tulee mahdollistamaan yli miljoonan kerrosneliömetrin rakentamisen kokonaisuuden. Alueen kiinteistömäärän toteutuessa ennakkoon määritellyillä toimialoilla 500.000 kem², on sen työllistävä vaikutus kansantaloustieteellisten tutkimusten mukaan jopa 5.000 henkeä. Seutukunnan verokertymä olisi tällöin n. 30 milj. € vuodessa. Yhtenä keskeisimpänä kehittämisen osa-alueena on lentorahti. Lentorahti jakautuu Turussa kehittämisen osalta kahteen kokonaisuuteen; pikalento- ja perinteinen lentorahti. Matkustajakoneiden ruumassa kulkevan rahdin kehittämiseksi on parhaat edellytykset Helsinki-Vantaa lentokentällä. Lentorahdin globaali kehittäminen on viimeaikoina selkeästi kohdistunut ns. ruuhkattomille kakkoskentille ja onnistuneet lentorahdin kehittämisen projektit ovat parantaneet, alueellisen saavutettavuuden parantumisen myötä, merkittävästi yritysten toimintaedellytyksiä sekä toimineet vahvoina imuvoimatekijöinä yritysten tehdessä sijoittautumispäätöksiä. Yleiset huomautukset kaavaluonnokseen LogiCityn alueen suunnittelussa tulee huomioida intermodaalisuuden hyödyntäminen logistiikan prosesseissa, eli eri kuljetusmuotojen (meri-, maa-, lento- sekä autokuljetukset) sujuva ketjuuntuminen. Tällöin logistiikan palveluntarjoajien sijoittuminen lähelle toisiaan on ensiarvoisen tärkeää. Rakentamiseen varattujen korttelialueiden tulee mahdollistaa tiivis rakentaminen, jolloin ylimääräisiltä tavaravirtojen siirroilta vältytään. Tiiviin rakentamisen mukana tuoma tavaravirtojen siirron minimointi vähentää myös ympäristön kuormitusta. Korttelialueiden tulee olla riittävän suuria logistiikan	

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		toimijoiden käyttöön. Lisäksi alueet tulee sijoittaa niin, ettei niiden väliin jää tarpeettomasti rakentamattomia alueita. Lentorahdin kehittämisen edellytykset tulee luoda mahdollistamalla mannerten välistä lentoliikennettä operoivien lentokoneiden liikennöinti Turun lentokentälle. Tällöin lentokentän riittävällä pituudella on keskeinen merkitys. Mikäli lentokentän pituus sekä muu maatoiminta ei mahdollista oikeanlaisen lentokaluston liikennöintiä, ei lentorahdin laajemmalle kehittämiselle ole edellytyksiä. Voimassa olevassa maakunta-kaavassa on varauduttu kiitoradan pidentämiseen. Osayleiskaavaa ei voida hyväksyä maakuntakaavan vastaisena. Tämä edellyttää kiitoradan pidentämisvarauksen ottamisen myös osayleiskaavaan. Korttelialueisiin kohdistuvat yksityiskohtaiset huomautukset Lentokentän alueelle, kiitoradan läheisyyteen on suunniteltu lentorahtitoimintaa, joka tulee huomioida lentokentän pohjoispuolisten TP korttelialueiden laajuudessa. Korttelialueet tulisi hyväksyä siten, että ne ovat toisiinsa yhteydessä ja syvyydeltään riittävän laajoja. Myös lentokoneiden käsittely-alueille on tehtävä luonnoksessa esitetystä laajemmat ja leveämmät aluevaraukset. Terminaalialueita (KT 47 ja 48) varten tulisi siis varata nykyistä laajempi alue. Lentokentän pohjoispuolelle suunnitellun itä-länsi suuntainen tienlinjaus tulisi sijoittaa siten, että se ei katkaise lentokentältä terminaalitoimintojen kautta jakeluun, varastointiin tai kokoonpanotuotantoon tulevaa logistiikan prosesseja eli kyseinen tieyhteys tulisi sijoittaa laajennettujen TP-korttelialueiden osalta mahdollisimman pohjoiseen. Logistiikalle varattavien TP-alueiden rakennustehokkuusluvun tulee olla 0,40 – 0,50 luokkaa. Lentorahdin kehittämisen edellytysten turvaamisen osalta on tärkeä varmistaa mannervälisessä lentorahdissa käytettyjen konetyyppien liikennöintimahdollisuus Turun lentokentälle. Mannerväliseen lentorahtiin soveltuvien lentokenttien pituus asettuu 3.200 – 4.000 m, Turun lentokentän pituuden ollessa tällä hetkellä 2.500 m. Riittävät liikennöintimahdollisuudet turvataan	Kiitoradan pidennys huomioidaan sen suuntaisena kuin maakuntakaavassa on esitetty. Kiitotien pohjoispuolinen tieyhteys siirretään pohjoisemmaksi maakaasuputkilinjauksen tuntumaan ja näiden väliin jäävä alue osoitetaan suurelta osin LL-alueeksi eli luonnoksessa osoitetut KT-alueet 47 ja 48 poistuvat, mutta ne korvautuvat mahdollisuudella toteuttaa paljon suurempia lentokenttään liittyviä hankkeita LL-alueen sisällä. Tehokkuusluvut poistetaan kaavasta. Rakentamisalueet, rakennusoikeudet sekä muut rakentamiseen liittyvät yksityiskohtaisemmat määräykset määritetään asemakaavavaiheessa.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		varmistamalla kaavoituksessa Turun lentokentän pidentämisen mahdollisuus. Kentän kokonaispituus laajennusvaroineen voisi tällöin olla 3.300 m, joka mahdollistaisi mannertenvälisen lentorahtiliikenteen kehittämisen. Lentokentän kiitoradan päiden lähialueet tulee varata ensisijaisesti turvalaitteille ja opastimille, mutta alueelle voitaneen osoittaa myös sellaisia palveluja, jotka soveltuvat lentoliikennealueelle (parkkialueet tms.). Lentokentän itä- ja pohjoispäässä sijaitsevien ulkoilureittien sijaintia tulisi tarkastella uudelleen, huomioiden lentoliikenteen turvallisuuden vaateet, lentoliikennealue kokonaisuudessaan sekä logistiikkaan ja tuotantoon liittyvien toimintojen asettamat vaatimukset, myös raskaan liikenteen sujuvuus huomioiden. Ulkoilureittien sijoittelussa tulee huolehtia siitä, että reitit eivät estä logistiikan tai teollisen toiminnan tarkoituksenmukaisia tavaravirtoja korttelialueiden sisällä ja niiden välillä. Muutoinkin ulkoilureitit tulisi ohjata etäämmälle lentokentästä turvallisuustekijöiden sekä alueen käytettävyyden vuoksi. Kaava-alueen itäpuolelle, rautatien välittömän läheisyyteen on suunnitteilla rahdinkäsittelyalue jossa raide- ja autoliikenne kohtaavat. Alueelle on suunniteltu sijoitettavan varastoja sekä terminaaleja, jotka saattavat tarvita suoran raideyhteyden. Mahdolliset konttiterminaalitoiminnot lisäävät myös raskasta liikennettä alueelle. Ratapihan molemmille puolille tulee varata alueet rautatieyhteyttä tarvitseville toimijoille. Suunnitellulla terminaalialueella on useita radan suuntaisia sähkölinjoja jotka tulisi siirtää logistiikka-alueen ulkopuolelle. Myös alueen halki suunnitellun maakaasuputken linjausta tulisi mahdollisuuksien mukaan tarkistaa suunniteltua toimintaa silmälläpitäen. Kaava-alueen itäpuolelle suunniteltujen tonttien leveys tulisi olla riittävä logistiikan sekä teollisuuden toimintoja silmälläpitäen, joka tulisi huomioida tielinjausten suunnittelussa. Korttelialueita tulisi leventää luonoksessa esitetystä. Kaava-alueen kaakkoisosaan kaavoitettujen työpaikka-alueiden kapeus ja pinta-alat (TP 53a, 54, 53b, 63 ja 64) saattavat rajoittaa toiminnan laajuutta, varsinkin terminaali- ja	Lentokentän kiitoradan päiden tilavaraukset huomioidaan. Ulkoilu- ja kevyen liikenteen reitit sekä viheryhteydet on tarkistettu ja ne huomioidaan kaavaehdotuksen laadinnassa. Sähkönsiirtolinjojen ja maakaasuputkilinjauksen tarkistustarpeet koskevat Turun kaupungin puolella olevia alueita. Kaavaluonnosalueen itä- ja kaakkoisosat ovat Turun puolella.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		varastotoimintaa tarkasteltaessa, joten aluejakoa ja tielinjauksia tulisi lentoliikenteen asettamat mahdolliset rajoitteet huomioiden tarkistaa siten, että yritystoiminnalle muodostuisi riittävät toiminnalliset edellytykset myös logistiikan kannalta katsoen. Kaava-alueen itäpuolella sijaitsevien TP alueiden 68, 73 ja 75 sekä näiden välissä kulkevien tiealueiden välistä jakoa, muotoa ja syvyyttä olisi syytä tarkastaa siten että yritystoiminta voi joustavasti sijoittua alueelle. Tielinjauksen tulisi mahdollistaa tonteille riittävän koon ja näin myös teollisuudelle riittävät toimintaedellytykset logistiikan tarpeet huomioiden.	
27.	Turun kulttuuri- lautakunta	Kulttuurilautakunta on antanut oman lausuntonsa tiedoksi lähetetyn osayleiskaavaluonnoksen perusteella jo ennen varsinaista lausuntopyyntövaihetta. Jostain syystä lausunto ei tässä vaiheessa tullut valmistelijoiden tietoon vaan oli unohtua tietoteknisiin järjestelmiin ilman käsittelyä. Vasta viranomaisneuvottelun yhteydessä Maakuntamuseon edustajat toivat esiin, että kulttuurilautakunta on antanut kaavaluonnoksesta lausunnon. Luonnokseen on merkitty Turun maakuntamuseon selvityksen ja esityksen mukaisesti vanha keskiaikainen Nunnapolun linjaus (33/a). Nunnapolku on historiallisesti merkittävä tielinja, jolla on suojeluarvoja. Linjaus on kuitenkin kaavaluonnokseen merkitty virheellisesti. Nunnapolku ei ole kulkenut lentokentän länsipäädyn kautta, vaan tielinja kulkee suoraan nykyisen lentokentän halki. Linjaus tulee esittää niin kun se todellisuudessa on ollut vaikka Nunnapolkua ei pystykään lentokentän alueen halki nykyisin kulkemaan. Lentokentän osuuden kohdalla Nunnapolun linjauksessa voi olla katkos. Saramäen kylän Vähä-Moisio tila on merkitty suojelukohteeksi (33/b). Kaavamääräyksessä tulee kuitenkin tarkemmin määritellä millaisesta suojelukohteesta on kysymys. Määreenä voi käyttää mm. seuraavaa: rakennetun kulttuuriympäristön suojelukohde. Kaava-alueella on paljon sotien jälkeen rakennettuja ns. rintamamiestaloja. Osa näistä on vanhoja pientiloja tiilinaivettointeen, Kapanalhonkadulla sijaitsee myös vanha Kan-	Nunnapolku merkitään säilyneiltä osiltaan suojeluksi. Rakennetut kohteet sijaitsevat Turun puolella.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		niston pientila vuodelta 1905. 1940-50-lukujen pientilojen rakennukset kuuluvat olennaisesti maaseutumaiseen ympäristöön. Vanhoja asuinrakennuksia sijaitsee nyt osayleiskaavaluonnoksessa TP- tai TPK-alueilla (Ketussuontie, Korkkismäentie, Purjetie, Kapanalhonkatu) (33/c), joita ei ole osoitettu varsinaisesti asumiseen. Turun maakuntamuseo on alueen rakennuskannan selvitystä tehdessään katsonut, että ko. rakennuksilla ei ole niin merkittävää kulttuurihistoriallista arvoa, että niitä olisi tarvinnut merkitä suojelluiksi kohteiksi. Rakennusten säilyminen tulee kuitenkin tehdä mahdolliseksi sallimalla jatkossakin niiden käyttö asumiseen. Kaava-alueelta tunnetaan muutama kiinteä muinaisjäännös aikaisempien tarkastuskäyntien ja osa-alueinventointien pohjalta. Koko kaava-aluetta ei ole kuitenkaan riittävästi inventoitu. Muinaisjäännöksiltään tuntemattomia alueita on niin Turun kuin Ruskonkin puolella. Muinaisjäännösinventointi edellytetään tietyille osin kaava-aluetta.	Turun museokeskus laatii muinaisjäännöksiä koskevan inventoinnin osayleiskaavaehdotusta varten.
28.	Ruskon kaavoitus- ja rakennuslautakunta 8.10.2009	Lentomelualue Osayleiskaavaan on merkitty lentoliikenteen likimääräinen laskennallinen melualue (Lden 55 dB(A)), joka Ruskon kunnan puolella ulottuu asemakaavoitetulle asuinalueelle. Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaan meluhaittojen ja ympäristön viihtyvyyden turvaamiseksi asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso saa olla päivällä (klo 7-22) enintään 55 dB ja yöllä (klo 22-7) 50 dB (vanhat alueet). Osayleiskaavan melualue on otettu Turun kaupunkiseudun maakuntakaavasta ja melualue perustuu vuonna 1994 tehtyyn selvitykseen, jolloin on tarkasteltu sen hetkisiä melualueita sekä laadittu meluennuste vuodelle 2010. Maakuntakaavan selostuksessa mainitaan: ”huomattava on, että maakuntakaavassa ei esitetä varsinaista liikennealuetta, vaan alueiden käyttö ja hallintarajat sekä lentoliikenne- että siihen liittyvät alueet ratkaistaan kuntakaavoituksella”. Pöyryn laatimassa osayleiskaavan perustiedot ja tavoitteet -raportissa todetaan, että Ilmailulaitos on vuonna 1996 laatinut raportin Turun lentoaseman lentomelualueet vuosina 1994 ja 2010 ja raportti on suurelta osin	

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		vanhentunut lentokaluston uusiutumisesta johtuen. Lentoliikenteen vaikutuksia on myös tutkittu vuonna 1992 seutukaavoitukseen liittyneessä selvityksessä. Tuolloin on todettu, että meluluokka 3 vaatimukset täyttävien koneiden melualueiden koko on tyyppillisesti pinta-alaltaan ¼ - 1/7 siitä mitä aiheuttaa vastaavan kokoinen meluluokka 2 vaatimusten raja-arvot täyttävä kone. Tämä ei ole kuitenkaan Turun lentokentällä toteutunut, vaikka lento-operaatioiden määrä on laskenut vuodesta 1991 (56604 operaatiota) vuoteen 2008 (31136 operaatiota) ja ilma-aluskalusto on muuttunut vähämeluisammaksi. Ilmailulaitoksen 2004 vuoden ympäristöraportissa kuitenkin todetaan, että ”lentokoneiden melupäästöjen pienentäminen sekä liikenteen ohjaaminen ottamalla huomioon melun leviäminen on ilmailussa jatkuva tehtävä. Ilmailulaitoksen melunhallinnan tavoitteena on suunnata lentoliikennettä siten, että Lden >55 dB lentokonemelun alueella asuvien lukumäärä olisi mahdollisimman pieni. Lentoyhtiöiden käyttämien ilma-alusten tekninen kehittyminen, ilmatilan suunnittelu ja liikenteen ohjaaminen vaikuttavat tähän tavoitteeseen pääsemiseen”. Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöraportti 2003: ”Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO jakaa ääntä hitaammat lentokoneet kolmeen meluluokkaan. Meluisimman luokan 1 koneet poistuivat liikenteestä jo 1980-luvulla ja luokan 2 koneet kiellettiin vuonna 2002. Tämän jälkeen Suomessa saavat lentää vain meluluokan 3 koneet tai sellaiset koneet, joiden melu on vaimennettu vastaavalle tasolle. Meluluokan 3 koneista meluisimpia ovat muun muassa meluvaimennetut DC9-koneet ja MD80-sarjan koneet ja hiljaisimpia esimerkiksi A320-sarjan koneet. Uusi meluluokka 4 tulee voimaan vuonna 2006. Esimerkiksi A319 ja A320 koneet täyttävät luokan 4 vaatimukset. Konekalustossa tapahtui vuoden kuluessa merkittäviä muutoksia: A320-sarjan koneiden osuus nousi 15 %:sta 22 %:iin operaatioista. DC9-koneiden ja MD80-sarjan koneiden osuus putosi vastaavasti 27 %:sta 21 %:iin. Suihkukoneita hiljaisempien potkuriturbiinikoneiden osuus liikenteestä oli noin 33 prosenttia”. Vuoden 2003 jälkeen lentokoneiden aiheut-	

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		tamaa melua on yhä enemmän vähentänyt se, että lentoyhtiöt ovat korvanneet konekalustoaan uusilla vähämeluisammilla koneityypeillä. Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöraportin mukaan edelleen vuonna 2007 on vähämeluisampien suihkukoneiden osuus kasvanut ja samalla meluisemman kaluston määrä on vähentynyt. Finavian lentokoneliikenteen ennuste 2027 -muistiossa (28.5.2009) todetaan, että Turun lentoaseman siviili liikenteen matkustajasuihkukoneoperaatioiden ja potkurikoneoperaatioiden määrät vähenevät vuoden 2027 ennusteessa vuoden 2010 ennusteeseen verrattuna. Lisäksi matkustajaliikenteen konekalusto on muuttunut hiljaisemmaksi erityisesti MD80 -koneiden poistumisen myötä. Esimerkiksi viimeiset Finnair Oyj:n MD80-sarjan koneet poistuiivat käytöstä elokuussa 2006. Vuoden 2027 ennusteessa rahtiliikenteen (konearvio B737 ja B747) arvioidaan kolminkertaistuvan, mutta silti se muodostaa vain 12 %:a Turun lentoaseman lento-operaatioiden kokonaismäärästä. Muistion ennusteessa on yhä käytetty maakuntakaavan vuonna 1996 laaditun raportin vuoden 2010 ennustetilanteen melualueita ja lisäksi kerrottu, että ”ennuste on todettu vanhentuneeksi sekä ilmaluskaluston uudistuttua, että lentoasemalle kaavailtujen uusien toimintojen myötä”. Vuonna 1997 Lounais-Suomen ympäristökeskus on jättänyt Ruskon valtuuston yleiskaava päätöksen vahvistamatta Turun lentoaseman keskeisen lentomelun vaikutusalueen osalta. Perusteluissa on mainittu mm. se, että ”yleiskaavan pohjana oleva Turun lentoaseman meluarvioselvitys vuodelta 1992 on jo vanhentunut ja sen jälkeen on lentoaseman tulevaa kehittämistä ja lentomelualueita selvitelty yhteistä osayleiskaavaa varten”. Nyt osayleiskaavan pohjana on vuoden 1994 selvitys, jota on käytetty myös maakuntakaavassa. Turun kaupunkiseudun maakuntakaavaan on vuoden 1996 raportin (1994 tehty selvitys) pohjalta rajattu 55 dB(A):n lentomelualue. Osayleiskaavan suunnittelupohjaksi Ramboll Finland Oy on tehnyt lentomelumittauksia lentoaseman kiitoradan länsipään ympäristössä 20.3.2007 kymmenessä pisteessä (osayleiskaavaluonnoksen liite 8). Mitattujen lentojen aiheuttamien meluallistustasojen ja ilmoitettujen lentojen perus-	

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		teella pisteille laskettiin Lden -äänitasot. Lden -luku on Ympäristömeludirektiivin mukainen indikaattori, jota käytetään kuvaamaan lentomelun suuruutta (2002/49/EY). Luku tarkoittaa A-painotettua vuorokauden keskiäänitasoa, jossa ilta-ajan klo19-22 melutapahtumia painotetaan +5 dB ja yöajan klo 22-07 melutapahtumia painotetaan +10 dB. Mittaus-ten perusteella voi todeta, että maakunta-kaavassa määritellylle Lden 55 dB(A) alueelle sijoittuu mittauspaikkoja, joissa melu on ollut pienempi (Lden >50 dB) edellä mainituista syistä johtuen. Osayleiskaavaehdotusta laadittaessa tulisi huomioida, että käytetyt selvitykset ja tutkimukset ovat ajantasaisia ja alueella olevat toimijat tietävät toimintansa mahdolliset vaikutukset sekä osaavat varautua mahdollisten haittojen vähentämiseen. Vrt. Helsinki-Vantaan lentoaseman vuoden 2003 lentokonemelun selvityksessä melualue oli pienentynyt kolmanneksen vuoden 2000 toteutuneeseen tilanteeseen verrattuna. Kaavaa laadittaessa täytyisi myös huomioida, ettei asemakaavojen asuinalueille aiheutuva melu kasva valtioneuvoston ohjearvoja (993/1992) suuremmiksi ja meluntorjuntaan kiinnitetään huomiota esim. ympäristöystävällisemmät lentotavat ja lentoreittien ohjaus. Nykyinen maakuntakaavan Lden 55 dB(A) lentomelualue ei vaikuta todenmukaiselta aiemmin huomioitujen asioiden valossa (Pöyry ja Finavia todenneet meluselvityksen vanhentuneeksi) ja siksi tulee huomioida muutoksen vaikutus mm. Lähteenmäen asuinalueelle. Julkisen vallan on joka tapauksessa pyrittävä siihen, että jokaiselle turvataan oikeus terveelliseen ympäristöön. Muut alueet Ruskon teollisuusalueiden tehokkuusluvut muutettaisiin muotoon $e=0,4$, koska yleiskaavoilla ohjataan vanhoilla asemakaava-alueilla tapahtuvia kaavamuutoksia ja näillä alueilla tehokkuusluku on yleisesti ollut 0,4. Ulkoilureittien sijoittamisessa tulee huomioida niiden jatkuvuus ja liittyminen toisiinsa, kuten Päälistönmäeltä tuleva reitti, joka katkeaa Kaharintiehen. Lisäksi on säilytettävä kulttuurihistoriallinen Nunnapolku. Kaharintien eteläpuolella oleva, tulevan Päälistönmäen asemakaava-alueen alapuo-	Finavia on laatinut Lentokoneliikenteen ennuste 2027 karkean tason tarkastelu – muistion 28.5.2009. Tämän ennusteen melulaskelmissa on huomioitu osayleiskaavalla tavoitellun globaalin lentorahtiliikenteen aiheuttamat vaikutukset. Tarkastelu osoittaa, että merkitsevä Lden 55 dB - melualue vastaa muilta osin aiempien vuosien selvityksissä esitettyä vuoden 2010 ennustetta, mutta idän suuntaan melualue laajenee n. 600 metriä ulottuen vireillä olevan Maaria-Ilmaristen osayleiskaavan alueelle. Kaavakarttaan merkityt tehokkuusluvut ovat alue- tehokkuuslukuja, joihin tonttien lisäksi sisältyvät alueen kadut, puistot ym. tonttien ulkopuoliset alueet. Tehokkuusluvut on osoitettu ainoastaan osayleiskaavan vaikutusarviointien pohjaksi ja ne poistetaan kaavaehdotuksesta. Nunnapolku merkitään säilyneiltä osiltaan suojeluksi. AP-aluetta Kaharintien eteläpuolella voidaan laajentaa kuitenkin huomioiden luontoarvot ja viher-

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		lella oleva AP -alueiden välinen M -alue muutettaisiin AP tai AP/res -alueeksi, koska alue sijoittuu uuden asemakaava-alueen läheisyyteen.	yhteyksien tarve. Myös kulkuyhteyksien tarve selvitetään.
29.	Turun Seudun Helikopterilentäjät ry 4.8.2008 Petri Visa	Mielipiteen esittäjä haluaa nykyisten harraste- ja yleisilmailuntoiminta-alueiden säilyttämistä tai uusien toimintaedellytyksiltään vastaavien alueiden osoittamista ennen nykyisten alueiden käyttöä muuhun tarkoitukseen.	Yleis- ja harrasteilmailijoiden tulisi sopia jatkosakin Finavian kanssa tarpeidensa huomioimisesta.
30.	Turun Laskuvarjourheilijat ry 14.1.2008 Torsten Hoffmann Turun Lento-kerho ry/ Raimo Nikkanen Airiston Lento Oy/ Markku Aaltonen Turku Air Oy/ Timo Leino Saariston Ilmailukerho ry/ Göran Hollsten Kuumailmapallo.fi Oy/ Kalle Kulmala Turun Moottorilentäjät ry/ Vesa Jokinen Turun Seudun Helikopterilentäjät ry/ Petri Visa Pafok Oy/ Pavel Fokin Parasale Oy/ Simo Sainio	Mielipiteen esittäjät toivovat alueella toimivien yleis- ja harrasteilmailuyhteisöjen toiminnan huomioonottamista alueen yleiskaavan suunnittelussa. Mielipiteen liitteenä kuvaus yleisilmailun asematasosta sekä tietoa harjoittelukentästä, laskeutumisalueesta ja lähtöalueesta helikoptereille, laskuvarjohyppääjille ja kuumailmapallolle.	Yleis- ja harrasteilmailijoiden tulisi sopia jatkosakin Finavian kanssa tarpeidensa huomioimisesta.
MIELIPITEET			
1.	BALTIC TM OY LTD, Kari Vuorinen, 10.3.2008	Mielipiteen esittäjän ei ymmärrä kaavaluonnoksessa esitettyä Härjänruopantien ja Tikkalantien uutta tielinjausta Vahdontien kohdalla. Karttaliitteellä on esitetty vaihtoehto, joka mielipiteen esittäjän mukaan palvelisi tienkäyttäjiä paremmin ja aiheuttamatta kohtuutonta haittaa yrityksille, jotka sijaitsevat mielipiteen esittäjän tontilla.	Jatkosuunnittelussa tutkitaan vielä uuden yhdystien linjausvaihtoehtoja ja liittymistä Vahdontiehen mm. Finavian ja Raision kaupungin lausuntojen ja linjauksesta saatujen mielipiteiden pohjalta.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		Perustelut linjausvaihtoehdolle: 1. Tie linjataan suoraan ilman turhia mutkia. Uudelle tielle suunnattava raskaan liikenteen sujuvuus on suorilla teillä nopeampaa ja joustavampaa. 2. Kaavaluonnoksessa liikenneympyrä ottaisi osan mielipiteen esittäjän tontista aiheuttaen kohtuutonta haittaa. Jos tie linjattaisiin mielipiteen esittäjän vaihtoehdon mukaan, esittäjä olisi valmis neuvotteluihin väliin jäävän maakaistaleen liittämiseksi tonttiinsa parkkialueeksi. 3. Vahdontie vastapuolella oleva pelto-alue/tontti olisi kokonaisuudessaan tarjolla kiinteistömarkkinoilla. 4. Vaihtoehtoisessa linjauksessa Tikkalantie olisi käytössä, vain Härjänruopan puoleinen osuus pitäisi uudistaa. Kunnan ehdotuksessa turhat mutkat kasvattaisivat perustuskustannuksia verrattuna mielipiteen esittäjän suoraan tielinjaukseen. 5. Mielipiteen esittäjän käsityksen mukaan vaihtoehtoinen tielinjaus sijaitsisi kunnan omistamalla maalla eikä maa-alueiden lunastuksesta aiheutuisi kustannuksia. 6. Kunnan ehdotuksessa suunnitelmat tontin jatkokehityksestä romuttuisivat liikenneympyrän rajoittavan olemassaolon takia kun taas mielipiteen esittäjän vaihtoehdossa mahdollinen lisäparkkialue vahvistaisi tontin kehittyviä yrityksiä. 7. Kunnan tulisi kaikin keinoin auttaa ja mahdollistaa hyvät kehittymismahdollisuudet olemassa oleville ja uusille yrityksille.	
2.	Jorma ja Kirsti Nissi, 20.3.2008	Mielipiteen esittäjät omistavat kaava-alueella tilan Kajamo 4:70. Kaavaluonnoksessa ehdotetaan tilan alueelle ainoastaan M ja MY-alueita. Ratkaisu loukkaa omaisuuden suojaa ja maanomistajien tasapuolista kohtelua. MRL 39§ mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajille kohtuutonta haittaa. Osayleiskaavan AP-rajaukset rajoittavat suoraan mielipiteen esittäjien tilan rajalle. Ainakin tilan länsiosasta olisi liitettävissä AP-varauksiin viihtyisää asuntoaluetta. Myös tilan itäosaa voisi hyödyntää kaavoituksessa. Suurin osa tilastamme jäisi rakentamisen ulkopuolelle, mutta edellä esitetyillä ratkaisulla maanomistajien omaisuuden suojan yhdenvertaisuuden ja oikeusturvan vaatimukset tulisivat mahdollisesti toteutetuksi. Mielipiteen esittäjät pyytävät, että esitetyt	AP-aluetta Kaharintien eteläpuolella voidaan laajentaa kuitenkin huomioiden luontoarvot ja viher- yhteyksien tarve. Myös kulkuyhteyksien tarve selvitetään.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		vaatimukset otetaan huomioon osayleiskaavaluonnoksen jatkovalmistelussa. Mielipiteen esittäjät edellyttävät lisäksi, että tie- ja kulkuyhteys tilan länsiosasta säilytetään Vähäjoentietä Kaharinteille. Samoin tilalla on ollut ikimuistoinen talvitieoikeus tilan koilliskulmasta Kaharintielle.	
3.	Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry, Jan Hietanen, Eeva Ennola	Mielipiteen esittäjät pyytävät huomioimaan seuraavaa osayleiskaavaa edelleen laadittaessa: Luonnon säilymisen ja virkistyskäytön kannalta tärkeät virkistysalueet, viheryhteydet ja ulkoilureitit tulee säilyttää myös uudessa yleiskaavassa. Alueilla, missä on osoitettu säilytettäviä ympäristöarvoja, näiden arvojen säilyminen on taattava kaavamääräyksellä: alueilla ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä, jotka heikentävät ympäristöarvoja. Ruskonjokilaakso ja Haunisten altaan ympäristö on kaavassa merkittävä maisemallisesti arvokkaaksi virkistys- ja viheralueeksi, jota tulee hoitaa luonnon ominaisuuksia tukien ja jolla toimenpiteitä ei saa suorittaa ilman maisematyölupaa. Alue tulee merkitä kaavaan vähintään merkinnällä V/luo (=virkistysalue, jolla erityistä merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta). Kaavaa tulee sisältyä määräys, että alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät, jotka heikentävät alueen luonto- ja maisema-arvoja. Altaan pohjoispuolen teollisuusalueetta ei saa laajentaa nykyisestä. Valtatie 8:n ja Ruskonjoen välistä aluetta ei pidä pirstoa uusilla katu- ja tieyhteyksillä. Tieyhteys Haunisten altaan pohjoispuolelta valtatie 8:lle pitää poistaa yleiskaavasta. Alue on lähiseudun suurin retkeilyyn ja luonnossa liikkumiseen soveltuva metsäalue ja sen kautta on yhteys Suokullan reittiä pitkin Eurooppa 6 –kaukovaellusreitille. Suunniteltujen tieyhteyksien vaikutukset ovat merkittäviä ympäristöön ja luontoon myös Pomponrahkan Natura-alueen ympäristössä. Luonnonsuojelun pohjoispuolella kulkeva tieyhteys halkoo liito-oravien esiintymisalueita sekä kosteikkoaluetta, jolla esiintyy useita orkidealajeja. Pomponrahkan eteläpuolelta suunniteltu tieyhteys saattaa osin jopa kulkea suojelurajauksen sisällä. Tieyhteyden rakentaminen vaikuttaa	Alueen luontoarvot huomioidaan osayleiskaavan jatkosuunnittelussa. Maakuntakaavassa on esitetty yhteystarve Vahdontieltä valtatie 9:lle ja sieltä edelleen itään. Tässä yhteydessä on tarkoituksenmukaista tutkia myös yhteyden jatkuminen länteen vt 8:lle asti. Tätä edellyttävät myös Turun ja Raision kaupungit. Osayleiskaavan vaikutukset Natura 2000-verkostoon arvioidaan.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		merkittävästi myös alueen pohjavesiin ja sitä kautta suojelualueen elinympäristöihin ja lajistoon. Liikennetarkoituksista tulee laatia Natura-arvio. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on luonnonsuojelulain mukaan kiellettyä.	
4.	Tikkalantien alueen asukkaat: Olavi ja Sirkka Holmaranta, Jarmo ja Maini Ruottu, Jukka Keskitalo, Timo ja Tarja Keskitalo, Pirjo Palomäki, Laina Matero, Jani Mäenpää, Mauro Keskitalo, 7.4.2008	Tikkalantien alueen asukkaat ja kiinteistönomistajat ovat huolissaan alueen säilymisestä viihtyisänä pientalovaltaisena asuinalueena. Alueella on 7 omakotitaloa isoilla 5000 m²:n tonteilla sekä kunnan omistamia maa-alueita. Osayleiskaavassa alue on merkitty TPK-alueeksi (tuotannollisten ja kaupallisten palvelujen työpaikka-alue). Alueen asukkaat haluaisivat, että osa alueesta (karttaliite) muutetaan ATY-alueeksi (erillispientalojen ja ympäristöhaiiriötä aiheuttamattoman teollisuuden alue). Tikkalantieltä piirretty ohjeellinen katulinjaus on tarpeetonta viedä Aholantielle asti, se aiheuttaisi vain turhaa läpikulkuliikennettä.	Kiinteistöt sijaitsevat lentomelualueella, joten kaavamääräyksellä ei voida mahdollistaa uusien asuinrakennusten rakentamista alueelle. Alueella sijaitsevat nykyisten asuntoalueiden osat osoitetaan merkinnällä ATY-1, jonka määräys kuuluu: Erillispientalojen ja ympäristöhaiiriötä aiheuttamattoman teollisuuden alue. Alueelle ei saa osoittaa uutta asumista, jos sille kohdistuu ympäristöhaiiriötä. Rajoitus ei estä olevan asutuksen säilymistä kannalta välttämättömiä rakentamis- ja korjaustoimenpiteitä. Suurimmalla osalla aluetta on voimassaoleva asemakaava. Alueen katulinjauksiin vaikuttaa se, että jatkosuunnittelussa tutkitaan vielä uuden yhdystien linjausvaihtoehtoja ja liittymistä Vahdontiehen mm. Finavian ja Raision kaupungin lausuntojen ja linjauksesta saatujen mielipiteiden pohjalta.
5.	Anne Sundman, 9.4.2008	Mielipiteen esittäjä vastustaa tiehanketta, jossa Tikkalantietä jatkettaisiin Lampitielle ja siitä edelleen Raision puolelle. Ilmeisesti olisi tarkoituksena, että suurin osa lentokentän ja uuden logistiikkakeskuksen raskaasta liikenteestä ohjattaisiin kulkemaan tätä kautta. Tämä järjestely tulisi aiheuttamaan merkittävää liikennemelua. Tienpitäjän tulee varautua mittaviin meluntorjuntatoimiin. Lentokoneiden uusien melusäänösten tultua voimaan on lentomelu mielipiteen esittäjän kohdalla käytännössä olematon. Mielipiteen esittäjä edellyttää, että mahdollisen tienrakentamisen yhteydessä nykyisiin asumisolosuhteisiin ei tule muutosta.	Jatkosuunnittelussa tutkitaan vielä uuden yhdystien linjausvaihtoehtoja ja liittymistä Vahdontiehen mm. Finavian ja Raision kaupungin lausuntojen ja linjauksesta saatujen mielipiteiden pohjalta.
6.	Santalankulman omakotiyhdistys ry, Tuula Jokela, Iris Honkakangas, 9.4.2008	Omakotiyhdistys esittää yleiskaavan eteläpuoleista Ruskon aluetta varattavaksi kokonaisuudessaan (poislukien suojelukohteet) asuinkäyttöön siten, että suoja-alue erottaa sen LogiCity-alueesta. Perusteluina omakotiyhdistys esittää seuraavaa: - Turun Moisio kaupunginosaan on viime vuosina rakennettu ja alue on laajenemassa tuhansien asukkaisten pientaloalueeksi. - Matka talousalueen keskukseen Turkuun on Kahrantien molemmista päistä n. 10 km ja liikenneyhteydet hyvät. Alue on sijainniltaan ihanteellinen omakotiasutusta ajatellen.	M-alueen on tarkoitus olla juuri se suoja-alue, joka erottaa LogiCity-alueen Kahrantien eteläpuolisista asuinalueista (17/a). Luonnoksen mukaisen riittävän ison M-alueen merkitys virkistys- tms. käytössä korostuu, kun muualta kaava-alueelta olisi poistumassa tai supistumassa laajojakin virkistys- tms. käytössä olleita alueita. Kyseisen M-alueen pääkäyttötarkoitus ei ole maa- ja metsätalous, vaan ne ovat luonteeltaan virkistys- tai suojaviheralueita. Asian selkeyttämiseksi alueiden merkintätapa tulisi muuttaa osayleiskaavassa vastaamaan niiden pääkäyttötarkoitusta eli merkitä ne V- ja EV-merkinnöin. AP-aluetta Kahrantien eteläpuolella voidaan kuitenkin laajentaa joiltakin osin huomi-

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		- kiitorata on samansuuntainen Kaharintien kanssa, joten lentomelu ei ole alueella häiritsevää. Tämä voidaan mittaamalla todentaa. - Munnittulaan on jo kaavoitettu ja Päällistönmäelle ollaan kaavoittamassa pientaloaluetta. Kaharintien varrella on jo runsas asujaimisto, joten Ruskon eteläosan kaavoittaminen pientalovaltaiseksi asuinalueeksi yhtenäistää pientaloalueet ja turvaa kunnalle omakotitonttitarjonnan pitkälle tulevaisuuteen. Samalla tulee määritellyksi alueelle sen lopullinen käyttötarkoitus. - omakotiyhdistyksen mielestä näin mittavassa suunnittelukokonaisuudessa on jätetty kohtuuttoman suuria alueita maa- ja metsätaloustarkoitukseen. - yleisötilaisuudessa todettiin ,että kyseessä olevalla M-alueella ei ole kaavoituspaineita. Asukasnäkökulmasta katsottuna tämä on epävarmuustekijä, koska se omakotiyhdistyksen mielestä mahdollistaa myöhemmin alueelle sijoitettavan asutusta häiritsevää toimintaa. - omakotiyhdistys esittää rakennusteholuvuksi $e=0,20$, joka on yleisesti käytetty väljästi rakennettujen tonttien teholulu. Luonnoksessa oleva $e=0,15$ on yhdistyksen mielestä perusteettoman alhainen kunnan talouden kannan katsottuna. Santalankulman omakotiyhdistys suhtautuu ehdottoman kielteisesti tielinjaan Kaharintieltä Turun kaupungin puolelle. Toteutessaan tie tuo alueelle asutusta häiritsevää sinne kuulumatonta läpikulkuliikennettä.	oiden luontoarvot ja viheryhteyksien tarve. Kaavakarttaan merkityt tehokkuusluvut ovat alue- tehokkuuslukuja, joihin tonttien lisäksi sisältyvät alueen kadut, puistot ym. tonttien ulkopuoliset alueet. Tehokkuusluvut on osoitettu ainoastaan osayleiskaavan vaikutusarviointien pohjaksi ja ne poistetaan kaavaehdotuksesta. Uudistettavalla tielinjauksella voidaan rauhoittaa Kaharintien/-kadun varressa olevia tiiveimmin asuttuja kohtia kuntarajan molemmin puolin. Linjauksella olisi muodostettavissa sellainen tilanne, yhdessä muiden uusien teiden/katujen kanssa, jossa Kaharintieltä Turkuun päin suuntautuva liikenne olisi ohjattavissa ”suoraan” moottoritielelle siten, ettei liikenne kulkisi Moisioin läpi. Uudistettu tielinjaus ei itsessään muuttaisi liikennemääriä eikä olennaisesti liikennekäyttäytymistä, koska väylä ei uudistettunakaan soveltuisi sivullisten läpiajoliikenteeseen. Kaharintien/-kadun liikenne on lähes yksinomaan peräisin sen varrella olevista asuin- ja liikennealueista ja -alueista. Liikenne lisääntyisi pääosin vain siinä suhteessa kuin Kaharintiehen kytkeytyen osoitettaisiin uutta asutusta Näin ollen uudistettava tielinjaus esitetään pysytettäväksi luonnoksen mukaisella paikalla.
7.	Matti ja Anna-Liisa Mäkinen, 10.4.2008	Ruskon eteläosan osayleiskaavassa on suunnitelma raskaan liikenteen ohjaamisesta Tikkalantielle ja siitä jatkuen uutena tielinjauksena mielipiteen esittäjien maiden läpi Raision alueelle. - Raision kaupungin ja Ruskon kunnan yh-	Jatkosuunnittelussa tutkitaan vielä uuden yhdystien linjausvaihtoehtoja ja liittymistä Vahdontiehen mm. Finavian ja Raision kaupungin lausuntojen ja linjauksesta saatujen mielipiteiden pohjalta.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		teistoiminta on ollut vähäistä alueiden suunnittelussa. Esim. Haunisten altaan ja lähialueen uusista käyttömahdollisuuksista, kun altaan vedenkäytöstä lähivuosina luovutaan - Raisio on myös suunnitellut mielipiteen esittäjien tilan etelärajaan rajoittuvan omakotialueen. - mielipiteen esittäjät ovat varanneet tyttarelleen tontin omalta metsäalueeltaan lammen rannalta. Tämän hankkeen tiesuunnitelma nyt murskasi. Kyseinen metsäalue olisi kokonaisuudessa hienoa omakotirakennusalueetta. - tielinjaus Haunisten altaan pohjoispäästä on suunniteltu mielipiteen esittäjän äidin Kaisa Mäkisen omistaman metsäalueen halki eikä esim rajalinjaa pitkin, mikä olisi maastollisesti yhtä mahdollista - onko riittävästi tutkittu muita mahdollisuuksia tielinjaukselle? - alustavissa Pilot-suunnitelmissa tielinjaus kulki kunnan omistaman Sikovuoren poikki ja lentokentän suuntaisesti Ojannon teollisuusalueen ohi, mikä olisi tiensuuntana parempi vaihtoehto Raision Marjamäkeen	
8.	Heikki Pirilä, 10.4.2008	Kaavaluonnosta tulisi muuttaa Petkelinmäen länsipuolella. Luonnoksessa valtaosa tontista on kaavoitettu työpaikka-alueeksi ja ainoastaan muutaman metrin kaistale tontin itäpuolelta on jätetty TP-alueen ulkopuolelle maa- ja metsätalousalueeksi. Mielipiteen esittäjä ehdottaa, että TP-alue muutetaan tältä osalta Ruskon kunnan ja Turun kaupungin rajaa mukailevaksi. Kaavaluonnoksessa esitettyä kapeaa noin 2 hehtaarin maa- ja metsätalousalueen kaistaleta on mahdoton käyttää elinkeinon harjoittamiseen. Kulun järjestäminen sinne on lähes mahdotonta ja lisäksi se tulisi tehdä uudelleen.	Osayleiskaavan tielinjauksia ja aluevarauksia tullaan ehdotusvaiheessa tarkistamaan saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella. Mielipide huomioidaan tarkistusvaiheessa.
9.	Pekka ja Anne Mäkinen, 11.4.2008	Mielipiteen esittäjät vastustavat tiehanketta, jossa raskaan liikenteen reitti ohjattaisiin kulkemaan Tikkalantien suuntaisesti. Järkevämpi reitti olisi ohjata liikenne suoraan Sikovuoren läpi haittaamatta alueen asutusta. Pitäisi myös arvioida tielinjauksesta saatavaa hyötyä verrattuna nykyiseen tieverkkoon. Raskaasta liikenteestä aiheutuva melu on alueen asutukselle merkittävä haitta.	Jatkosuunnittelussa tutkitaan vielä uuden yhdystien linjausvaihtoehtoja ja liittymistä Vahdontiehen mm. Finavian ja Raision kaupungin lausuntojen ja linjauksesta saatujen mielipiteiden pohjalta.
10.	Pekka Aho, 11.4.2008	Mielipiteen esittäjä omistaa osayleiskaava-alueella Ojala-nimisen kiinteistön (4:200).	AP-alueen käyttötarkoituksmerkintä Alhontien länsipuolella voidaan muuttaa ATY:ksi.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		Kiinteistön naapurina on teollisuuskiinteistö, jolla harjoitetaan rakennusliikkeen alaan liittyvää toimintaa. Lisäksi teollisuuskiinteistössä on vuokralaisena muuta yritystoimintaa. Mielipiteen esittäjä katsoo, että kaavassa tulee ottaa huomioon olemassa oleva yritys-toiminta asianmukaisella kaavamerkinnällä ATY (erillispientalojen ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman teollisuuden alue) luonnokseen merkityn AP (pientalovaltainen asuntoalue) kaavamerkinnän sijaan.	
11.	Kiinteistö Oy Vilho & Pekka Aho Pekka Aho, 11.4.2008	Kiinteistö Oy Vilho & Pekka Aho omistaa osayleiskaava-alueella Ahojoki-nimisen kiinteistön (4:185). Kiinteistö muodostuu kahdesta 1500 m² tontista, joilla toisessa sijaitsee teollisuuskiinteistö, jossa on vuokralaisena eri alan teollisuusyrityksiä. Mielipiteen esittäjät katsovat että kaavaluonnoksessa tulee ottaa huomioon ja turvata olemassa oleva yritystoiminta asianmukaisella kaavamerkinnällä. Kaavassa tulee ko. kohdassa olla kaavamerkintä ATY (erillispientalojen ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman teollisuuden alue) luonnokseen merkitys AP (pientalovaltainen asuntoalue) kaavamerkinnän sijaan.	AP-alueen käyttötarkoituksmerkintä Alhontien länsipuolella voidaan muuttaa ATY:ksi.
12.	Anne ja Hannu Laine	Mielipiteen esittäjät vastustavat Lampitien uutta tielinjausta. Mielipiteen esittäjät ovat rakentaneet vuonna 1979 omakotitalon Lampitie 5:ssä sijaitsevalle tontille, tontin valintaan vaikutti tontilla sijaitseva lampi ja lapsiystävällinen ympäristö. Lampi on virkistyskäytössä sekä kesällä että talvella. Liitteenä kuva, johon on merkitty tien oletettu linjaus (kulkee lammen toisen pään yli). Tielinjan toteutuminen romahduttaisi kiinteistön arvon sekä heikentäisi asumisviihtyisyyttä, koska tielinjaus näyttäisi menevän 20 m päästä talosta ja 5 m päästä saunarakennuksesta, joka sijaitsee lammen rannalla. Linjaus tekisi asumisesta lähes mahdottoman. Mielipiteessä esitetään koko tielinjan siirtämistä järkevämmälle paikalle.	Jatkosuunnittelussa tutkitaan vielä uuden yhdystien linjausvaihtoehtoja ja liittymistä Vahdontiehen mm. Finavian ja Raision kaupungin lausuntojen ja linjauksesta saatujen mielipiteiden pohjalta.
13.	Läänin kuljetus Oy, Martti Nieminen, 17.4.2008	Läänin Kuljetus Oy omistaman Kiinteistö-osakeyhtiö LK-kiinteistön omistama tila Lehtimäki 5:30 sijaitsee alueella, jota koskevat yleiskaavaluonnoksen kaavamerkin-	Jatkotyössä selvitetään, voidaanko TP-aluetta 37a kasvattaa luoteeseen ja siten tuoda lähemmäs Munnittulan pientaloaluetta ja siirtää ulkoilureittä luoteeseen.

nro	Mielipiteen/lausunnon antaja	Mielipiteen/lausunnon sisältö	Kaavan laatijan vastine/toimenpide-ehdotus
		M (maa- ja metsätalousalue), TP (työpaikka-alue e=0.3), tärkeä pohjavesialue, ulkoilureitti. Maakuntakaavassa tila on osoitettu työpaikka-alueeksi lukuun ottamatta pohjoisinta kärkeä, joka on merkitty maatalousvaltaiseksi alueeksi. Ulkoilureitti on maakuntakaavassa osoitettu tilan lounaispuolelle virkistysalueeksi merkityn ja työpaikka-alueen rajalle. Läänin Kuljetus Oy ei näe mitään syytä poiketa vahvistetusta maakuntakaavasta ja vaatii että osayleiskaavassa noudatetaan tilan Lehtimäki 5:30 osalta maakuntakaavaa. Yhtiö ei ole saanut tiedoksiantoja kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta. Yhtiö katsoo, että kyseessä on merkittävä kaavaluonnos ja asia on merkittävä Kiinteistöosakeyhtiö LK-kiinteistölle. Olisi ollut asianmukaista tiedottaa nähtäville asettamisesta yhtiölle kun otetaan huomioon, että kyseessä on oikeusvaikutteisen yleiskaavan laatiminen ja kaavaluonnos poikkeaa merkittävästi vahvistetusta maakuntakaavasta.	
14.	Läänin kuljetus Oy, Martti Nieminen, 8.8.2008	Mielipiteen esittäjä vaatii, että osayleiskaavassa noudatetaan tilan Lehtimäki RN:o 5:30 osalta maakuntakaavaa: - maa- ja metsätalousmaaksi on merkitty kohtuuttoman suuri alue tilasta verrattuna maakuntakaavaan. - ulkoilureitille on merkitty maakuntakaavassa luonteva sijainti, jota ei ole syytä muuttaa. - TP- alueeksi (37a) suunniteltu alue on jatkossa suunnitelluille toiminnoille ja työpaikkojen luomiselle sekä pinta-alaltaan että rakennusoikeudeltaan ehdottomasti liian pieni. - koko tila (Lehtimäki RN:o 5:30) merkitään osayleiskaavassa TP- alueeksi.	Ks. edellinen vastine n:o 13.